

## **Τι πρέπει να διαβάσω για το διαγώνισμα Ιστορίας;**

### **1. Τι ονομάζουμε Τουρκοκρατία; (κεφ. 1 παρ.1 τέλος)**

**Τουρκοκρατία:** Η περίοδος που ξεκινάει από την κατάκτηση της ελληνικής χερσονήσου (μέσα 15ου αιώνα) μέχρι την επανάσταση του 1821.

### **2. Ποιες μεταβολές συντελούνται κατά την Τουρκοκρατία; Πώς συμπεριφέρθηκαν οι Έλληνες στην Οθωμανική καταπίεση; Τι διαφύλαξαν οι Έλληνες και διατήρησαν το έθνος τους; (κεφ. 1 παρ. 2)Μεταβολές:**

1. Δημογραφικές (μείωση πληθυσμού), οικονομικές (φτώχεια) και κοινωνικές μεταβολές (οι Έλληνες χάνουν τα προνόμια που είχαν).
2. Πολλοί κάτοικοι μετακινούνται στα βουνά.
3. Οι βυζαντινοί άρχοντες εξαφανίστηκαν.
4. Αρκετοί λόγιοι (μορφωμένοι άνθρωποι) έφυγαν στη δυτική Ευρώπη.

Έλληνες Διαφύλαξαν την γλώσσα τους, τη θρησκεία τους και την παράδοσή τους.

### **3. Ποια ήταν η συμπεριφορά των Οθωμανών προς τους Χριστιανούς; (κεφ. 2 παρ. 2)**

1. Οι Χριστιανοί έπρεπε να κατοικούν σε φτωχικές συνοικίες.
2. Οι Χριστιανοί υπηρετούσαν μόνο ως βοηθητικοί στο στρατό (οδηγοί, ναύτες).
3. Απαγορεύονταν οι λιτανείες.
4. Οι υποθέσεις των Χριστιανών δικάζονταν στα μουσουλμανικά δικαστήρια και όχι στα εκκλησιαστικά.
5. Οι Χριστιανοί υποχρεώνονταν σε αγγαρείες.
6. Σφαγές & Αιχμαλωσίες.
7. Εξισλαμισμός (υποχρέωναν τους Χριστιανούς να γίνουν Μουσουλμάνοι).
8. Το Παιδομάζωμα (η στρατολόγηση των παιδιών των Χριστιανών).
9. Υποχρεωτική μετακίνηση Ελλήνων Χριστιανών στο εξωτερικό ή σε απομονωμένα ορεινά μέρη στο εσωτερικό της αυτοκρατορίας.
10. Τα εύφορα εδάφη ανήκαν στους Οθωμανούς και τον Σουλτάνο (οι υπόδουλοι κατείχαν άγονες εκτάσεις γης).

**4. Αναφέρετε τους κυριότερους φόρους. (κεφ. 2 παρ.3)**

**Τακτικοί φόροι:**

- α) Κεφαλικός φόρος (το φόρο αυτό πλήρωναν όσοι δεν ήταν Μουσουλμάνοι. Επίσης απαλλάσσονταν οι γυναίκες, τα παιδιά, οι ανάπηροι και οι ιερωμένοι).
- β) Φόρος εστίας (για τις κατοικίες τους).
- γ) Έγγειος φόρος (για τη χρήση γης).
- δ) Δεκάτη (φόρος για την αγροτική παραγωγή. Συνήθως καταβάλλονταν σε είδος).

**5. Τι ήταν οι Φαναριώτες; (κεφ. 3 παρ. 3)**

**Φαναριώτες:** Ηγετική ομάδα πλούσιων Ελλήνων που ζούσαν στο Φανάρι της Κων/πολης(Έδρα του Οικουμενικού Πατριαρχείου)

- Είχαν μεγάλη μόρφωση, ξένες γλώσσες
- Αναλάμβαναν υψηλά αξιώματα
- Εξαρτημένοι από τον Σουλτάνο

**6. Ποιοι ήταν οι κοινοτικοί άρχοντες; Τι αρμοδιότητες είχαν; (κεφ. 3 παρ. 4)**

**Δημογέροντες-Προεστοί- Κοτζαμπάσηδες- Επίτροποι:** Κοινοτικοί άρχοντες (χωριά).

Απέκτησαν μεγάλη περιουσία και πολιτική δύναμη

1. Προέρχονταν από ισχυρές οικογένειες ή εκλέγονταν από τη Συνέλευση των Χριστιανών.
2. Συγκέντρωναν τους φόρους από τους ομόθρησκούς τους.
3. Λογοδοτούσαν στους Τούρκους

**7. Τι γνωρίζετε για τους κλέφτες; (κεφ. 4 παρ. 3)**

- Ζούσαν στην ύπαιθρο. Τα λημέρια (κρησφύγετα) τους τα είχαν σε δύσβατα μέρη.
- Οργανώνονταν σε μικρές ομάδες που η καθεμιά είχε τον δικό της καπετάνιο (αρχηγό) και το δικό της μπαϊράκι (σημαία).

- Ήταν εχθροί των Τούρκων και κάθε μορφής εξουσίας.
- Αγαπητοί στο λαό. Σύμβολο της αντίστασης κατά των Τούρκων

**8. Ποιοι οι λόγοι ανάπτυξης του ελληνικού εμπορίου κατά των 18ο αιώνα; (κεφ. 5 παρ. 3)**

1. Η οικονομική δραστηριότητα πέρασε στα χέρια υπηκόων (πχ Ελλήνων).
2. Συνθήκες Κιουτσούκ Καϊναρτζή και Κάρλοβιτς.
3. Οι Διομολογήσεις (οι εμπορικές συμφωνίες που έκαναν οι δυτικές χώρες με τους Οθωμανούς έδωσαν τη δυνατότητα στους Έλληνες να υψώνουν στα καράβια τους τις σημαίες των χωρών αυτών).

**9. Ποια ήταν τα αποτελέσματα από την ανάπτυξη του ελληνικού εμπορίου; (κεφ. 5 παρ. 4)**

1. Οι Έλληνες έμποροι επεκτάθηκαν στην κεντρική - δυτική Ευρώπη και την Ρωσία.
2. Οι Έλληνες ίδρυσαν παροικίες και ανέλαβαν το εμπόριο πλούτη.
3. Άρχισαν να διαδίδονται επαναστατικές ιδέες.
4. Σχηματίστηκε αξιόλογος ελληνικός εμπορικός στόλος.
5. Μεγάλα εμπορικά κέντρα: Κοζάνη, Ιωάννινα, Χίος, Θεσσαλονίκη, Ύδρα, Ψαρά.

**10. Αναφέρετε μερικές σημαντικές ελληνικές παροικίες. (κεφ. 6 παρ. 5)**

Οδησός, Βιέννη, Τεργέστη, Σερβία, Ουγγαρία, Παραδουνάβιες Ηγεμονίες (Βλαχία-Μολδαβία).

**11. Πώς οργανώνονταν οι Έλληνες των παροικιών; (κεφ. 6 παρ. 6)**

- Ίδρυση ναού για να τελούν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα.
- Σύνταξη καταστατικού για τον τρόπο οργάνωσης της κοινότητάς τους (κανόνες, υποχρεώσεις, δικαιώματα Ελλήνων).

- Έχτισαν μοναστήρια και κοινοτικά σχολεία.
- Έκδοση ελληνικών βιβλίων, περιοδικών και εφημερίδων

**12. Ποιους αποκαλούμε «Έλληνες της Διασποράς»; (κεφ. 6 παρ. 7)**

Έλληνες της Διασποράς: Μετανάστες που απέκτησαν πλούτη, ενίσχυσαν τα ελληνικά σχολεία και κατασκεύασαν πολυτελείς κατοικίες στον τόπο καταγωγής τους (αρχοντικά). Από αυτούς ξεκίνησε η πνευματική αναγέννηση του ελληνικού έθνους.

**13. Τι γνωρίζετε για το συγγραφικό έργο του Ρήγα; (κεφ. 8 παρ. 2)**

Μεταφρασμένα γαλλικά μυθιστορήματα, σχολικό βιβλίο Φυσικής, Χάρτα της Ελλάδας, Θούριος (επαναστατικός ύμνος- σύμβολο του αγώνα για την ελευθερία).

**14. Ποιο ήταν το όραμά του; (κεφ. 8 παρ. 3)**

- Να συνεργαστούν όλοι οι βαλκανικοί λαοί ώστε να απελευθερωθούν από τους Οθωμανούς.
- Τη δημιουργία ενός δημοκρατικού και δίκαιου κράτους όπου θα κυριαρχούσε η ελληνική γλώσσα και παιδεία

**15. Τι συμβούλεψε ο Κοραΐς όσον αφορά τη χρήση της γλώσσας; (κεφ. 8 παρ. 5)**

Γλωσσική Συμβουλή Κοραΐ: Χρήση καθημερινής- ομιλούμενης γλώσσας της εποχής, χωρίς ξένες λέξεις και ιδιοματισμούς.

**16. Τι συνειδητοποίησαν οι Έλληνες στα τέλη του 18ου αιώνα μετά τα αποτυχημένα επαναστατικά κινήματα; (κεφ. 9 παρ. 6)**

Τέλη 18ου αιώνα: Οι Έλληνες ανέμεναν βοήθεια από τους Γάλλους του Ναπολέοντα η οποία όμως δεν ήρθε ποτέ. Οι Έλληνες συνειδητοποιούν ότι μόνοι τους πρέπει να διεκδικήσουν την απελευθέρωση τους και ότι καμιά χώρα δεν θα τους βοηθούσε.